
PRIMERA PART: EL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC ESPANYOL POSTERIOR A 1960

Lliçó 1a. La modificació del marc institucional de l'economia espanyola des de finals dels anys cinquanta

El creixement econòmic dels anys cinquanta i l'esgotament de la via autàrquica.- Les mesures preestabilitzadores de 1957 i 1958 i l'agreujament de la situació econòmica.- El Pla d'Estabilització i la política de reforma d'estructures fins 1963.- La planificació indicativa.

Lliçó 2a. L'auge econòmic (1961-1973)

Característiques principals i factors de l'auge.- Els nous mecanismes d'equilibri amb l'exterior.- Els problemes de funcionament del model econòmic del període.

Lliçó 3a. Els primers anys de la crisi econòmica

L'estat de l'economia espanyola en els primers anys del decenni dels setanta i l'impacte de la crisi energètica.- La naturalesa de la crisi: els trets específics del cas espanyol.- La política econòmica front a la crisi (1974-77).- Els Pactes de la Moncloa.

Lliçó 4a. L'economia i la política econòmica 1979-1985

Creixement econòmic, inflació, atur i dèficit públic.- El comportament del sector exterior.- La política d'ajust.

Lliçó 5a. L'expansió econòmica 1986-90

Factors de la reactivació econòmica.- Caracterització del model de creixement.- L'estructura productiva.

Lliçó 6a. Els anys noranta

Evolució del PIB i dels diversos components de la demanda.- Variacions en l'ocupació i l'atur.- La distribució de la renda.- Panoràmica actual dels desequilibris territorials.

Lliçó 7a. L'economia espanyola dins la Unió Europea(I).

L'adhesió a la Comunitat Europea: perspectiva històrica del procés d'integració.- La política econòmica dins el Sistema Monetari Europeu.- Política econòmica i reformes estructurals.- El procés de convergència.

Lliçó 8a. L'economia espanyola dins la Unió Europea(II).

El perfil de l'estructura productiva.- La competitivitat de l'economia espanyola.- Anàlisi de la conjuntura.- Les macromagnituds principals.- Les perspectives econòmiques.

SEGONA PART: EL SECTOR PÚBLIC

Lliçó 9a. Model econòmic i sector públic

El model constitucional d'economia mixta i la intervenció estatal.- Aproximació a les dimensions i l'estructura del sector públic.

Llició 10a. Les Administracions Públiques (I)

El procés de reforma fiscal obert el 1977: criteris inspiradors, etapes i principals figures impositives.- Evolució i estructura dels ingressos públics centrals.- Els canvis fiscals dels anys noranta i l'harmonització amb la UE.

Llició 11a. Les Administracions Públiques (II)

Evolució i estructura de les despeses públiques.- Principals categories de despesa pública.- Evolució del dèficit públic i del seu finançament.

Llició 12a. Les Administracions Públiques (III)

La Seguretat Social: prestacions i finançament.- Les Comunitats Autònomes: el sistema de finançament.- Els ingressos de les Corporacions Locals.

TERCERA PART: RECURSOS HUMANS I ACTIVITAT ECONÒMICA

Llició 13a. La població espanyola

El creixement de la població i la seva distribució.- La transició demogràfica a Espanya: característiques principals.- L'evolució de la natalitat.- L'evolució de la mortalitat.- Les projeccions demogràfiques.

Llició 14a. Els moviments migratoris

Les migracions interiors en la història.- Exode rural i concentració urbana.- Els canvis als fluxes migratoris interns a partir de 1975.- Els moviments migratoris exteriors.

Llició 15a. El mercat de treball

Dinàmica i estructura sectorial de la població activa.- La població ocupada.- L'atur: evolució i característiques del problema.- La flexibilització del mercat.- La negociació col·lectiva.- La política de concertació.

QUARTA PART: L'ESTRUCTURA PRODUCTIVA

Llició 16a. El sector industrial (I)

Introducció al procés d'industrialització.- Trets bàsics del sector industrial.- La política industrial.

Llició 17a. El sector industrial (II)

Els factors de la competitivitat.- La productivitat, els costos laborals i els costos laborals unitaris en una perspectiva comparada.

Llició 18a. L'empresa pública

Orígens i estructura organitzativa.- Evolució de la presència sectorial.- Els nous enfoc de l'empresa pública en els anys vuitanta i noranta: el procés privatitzador.- Estratègia actual.

Llició 19a. Els serveis

Principals característiques econòmiques de les activitats de serveis.- El procés de terciarització i les seves causes.- Aspectes remarcables del comerç, el turisme, els transports i les telecomunicacions en l'economia espanyola.

Llició 20a. El sistema financer

Intermediaris i mercats financers.- El procés de reforma i liberalització a partir de 1973.- Estudi en particular de la banca i les caixes d'estalvi.

Llició 21a. El sector primari

La dimensió econòmica del sector primari en perspectiva.- Agricultura i desenvolupament econòmic.- El procés de crisi de l'agricultura tradicional.- La modernització del sector agrari.- L'impacte de l'adhesió a la C.E.- La Política Agrària Comú de la U.E.- El futur del món rural: l'enfoc plurisectorial

CINQUENA PART: EL SECTOR EXTERIOR

Llició 22a. La balança per compte corrent

Estructura de l'exportació.- Estructura de la importació.- El dèficit comercial.- La política comercial exterior.- La balança de serveis.- Les transferències.

Llició 23a. Els moviments de capital

La inversió estrangera a Espanya.- La inversió espanyola a l'exterior.- El deute extern.

BIBLIOGRAFIA

Els manuals del curs són:

- J.L. GARCÍA DELGADO (dir.), *Lecciones de Economía Española*, Ed. Civitas, Madrid, 1997, 3ª edició.
- J.L. GARCÍA DELGADO, R. MYRO y J.A. MARTINEZ SERRANO (directores), *Ejercicios y prácticas de Economía Española*, Ed. Civitas, Madrid, 1994.

Per a cada lliçó serà facilitada una bibliografia especialitzada.

Es recomana consultar, també, les col·leccions de diferents revistes especialitzades, principalment *Información Comercial Española*, *Cuadernos de Información Económica*, *Papeles de Economía Española*, *Hacienda Pública Española* y *Presupuesto y Gasto Público*

AVALUACIÓ

L'examen final constarà d'una prova escrita única, amb un mínim de tres i un màxim de cinc preguntes, cada una d'elles amb la mateixa ponderació.

No podran examinar-se en aquest grup els alumnes que no hi estiguin matriculats.

No serà permesa la sortida i nova entrada a les aules durant la realització dels exàmens.

HORES DE TUTORIA

Dijous: de 10 a 12 hores

Divendres: de 9 a 10,30 hores

1r quadrimestre Curs 1998/99

Professors: E. Barbé, F. Serra

Introducció

- Tema 1.- Evolució de l'ordre europeu
1. Sistema europeu d'estats
 2. Europa bipolar
 3. Europa comunitaria
 4. Nova Europa
 5. Mapa actual de les organitzacions europees

Lectures:

-BARBE, E. (1995), *La seguridad en la nueva Europa. Una aproximación institucional: Unión Europea, OTAN y UEO*, Madrid, Los Libros de la Catarata, pp. 61-92 ("Modelos de seguridad").

Bibliografia de referència:

ARCHER, C. (1994), *Organizing Europe. The institutions of integration*, Londres, Edward Arnold.
 CALVOCOPELLI, P. (1991), *Resilient Europe 1870-2000*, Londres, Longman.
 OSLANDER, A. (1994), *The States System of Europe 1640-1990*, Oxford, Clarendon Press.

Primera part.- Construcció i evolució de l'Europa bipolar

- Tema 2.- Reconstrucció econòmica d'Europa Occidental
1. L'Europa de postguerra: xifres significatives
 2. El Pla Marshall (1947): la lògica de la contenció
 3. L'OECE (1948): el primer debat sobre el model de construcció europea
 4. La reconstrucció alemanya en el bloc occidental: naixement de la RFA (1949)
- Tema 3.- Naixement de l'atlantisme
1. Del Pacte de Dunkerque (1947) al Tractat de Brussel·les (1948)
 2. La Unió Occidental: funcions i estructura
 3. El compromís nordamericà: Resolució Vandenberg (1948)
 4. Tractat de Washington (1949): Aliança Atlàntica
- Tema 4.- Evolució de l'atlantisme
1. Creació de l'OTAN (1951-1955)
 2. Membres, funcions i estructura institucional
 3. Reforma del Tractat de Brussel·les: naixement de la Unió Europea Occidental (UEO) (1955)
 4. Ingress de la RFA a l'OTAN (1955)
- Tema 5.- Esfera d'influència soviètica
1. Les democràcies populars (1945-49)
 2. Organització de l'Europa de l'Est
 3. Kominform (1947), CAME (1949) i Tractat de Varsòvia (1955)
 4. Esquerdes en el bloc: cisme iugoslau, efectes del